

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 45 Volume: 9 Issue: 45

Ağustos 2016 August 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

GİRESUN İLİNİN SPOR TURİZMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ SPORT TOURISM ANALYSIS OF GİRESUN PROVINCE

Yüksel GÜRSOY*

Öz

İnsanların gelir düzeyleri ve boş vakitleri arttıkça spor için harcadıkları zaman da artmıştır. Son yıllarda sağlıklı yaşam ve düzenli spor yapma arasındaki bağlantıları ortaya koyan çalışmalar ve Sağlık Bakanlığının "Harekete Geç" kamu spotu da spora olan ilgiyi arttırmıştır. Spor bir hayat tarzı olarak gören bireyler dışında, aktif olarak sporla uğraşmasa da spor amaçlı, kişilerin bulunduğu ortam dışında yaptığı geziler de spor turizmi kapsamında sayılmaktadır. Bu çalışma, Giresun İlının özellikle aktif olarak spor yapmak için gelen ziyaretçiler bakımından bir değerlendirilmesini yapmakta, eldeki sınırlı kaynaklar ve bu konuda daha önce yapılmış benzer çalışmalardan maksimum oranda yararlanarak bölgenin bir spor turizmi envanter ve potansiyelini daha çok literatür taraması yapmak yoluyla mümkün olan en iyi bir şekilde ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Giresun, Spor Turizmi, Özel İlgi Turizmi, Doğa Turizmi, Macera Turizmi.

Abstract

In the recent years, there is a steady increase in the amount of time people spent for sports due to the extra amount of disposable income and free-time people have, along with raised awareness in sports, partly as a result of the studies outlining health benefits of regular exercising. Setting aside the individuals that perceive exercising as a life-style, sports tourism includes people travelling for a sporting event, even though they do not participate in any sports activities. This study targets to outline the potential of Giresun province for the incoming active sports tourism participants in particular. When doing so, it aims to maximize the use of limited previous studies and expects to present current tourism portfolio and potential of the region.

Keywords: Giresun, Sport Tourism, Special Interest Tourism, Nature Tourism, Adventure Tourism.

1. GİRİŞ

İnsanları seyahat etmeye iten ve günümüzde sürekli artarak direkt ve dolaylı yoldan etkilendiği kitle miktarını geliştiren dürtülerden birisi spor yapma veya izleme isteğidir. Turizmin pek çok faaliyeti sporla iç içedir ve spor turizmi kapsamında aynı olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda ele alındığında, bir bölgenin spor turizmi potansiyeli gerek bu faaliyetlerden direkt, gerekse dolaylı olarak istifade edenler de dikkate alındığında söz konusu bölgenin turizm gelirlerine olan katkısını önemli boyutlara ulaştırabilmektedir. Bu çalışmanın, konu hakkında özellikle Giresun bazlı daha önce yapılan çalışmaların fazla kapsamlı olmadıkları da dikkate alındığında sonradan gelecek çalışmalara yol gösterici nitelikte olacağı iddiası abartılı görülmemektedir. Araştırma öncelikle spor turizmi ve sporun turizme katkısı gibi ilgili literatürdeki kavramları kısaca özetledikten sonra, araştırmanın ilgi sahasını oluşturan Giresun ili mevcut spor turizmi yapabilecek özet envanterini okuyuculara sunmayı hedeflemektedir. Bu hedeflere ulaşmada ise ikinci el veri kaynaklarından ve daha önceden yapılan benzer çalışmalardan en iyi bir şekilde istifade edilmiştir. Ayrıca özet bir tablonun da yardımıyla elde edilen sonuçların sunulmasını takip eden sonuç ve öneriler bölümü ile gerek benzer konularda yapılacak sonraki araştırmalara yol gösterilmesi, gerekse tespit edilen sorunların belirtilmesi amaçlanmaktadır.

1.1 SPOR TURİZMİ

Tanımı itibarı ile spor turizmi evden uzakta spor aktivitelerine katılma veya seyretme amacıyla yapılan ve ticari amaç taşımayan seyahattir (Hazar, 2007). Daha geniş bir tanımlamaya göre ise spor aktivitelerine aktif veya pasif olarak katılmanın her türüne spor turizmi denir. Gibson da (1998) benzer bir tanımlama getirmiştir. "Bireyler geçici bir süre için fiziksel etkinliklere katılmak, fiziksel etkinlikleri seyretmek veya fiziksel etkinliklerle ilişkili çekicilikleri ziyaret etmek amacıyla yaşadıkları yerlerden uzaklaştırılan boş zaman temelli seyahatlerdir." Özetle belirtmek gerekirse, birincil amacı bir spor olayına katılmak için bir yerde konaklama yapan bir ziyaretçiye spor turisti denir.

Spor turizminin farklı türleri vardır. Türler üzerine yapılan çalışmalar spor turizminin sınıflandırılmasını sağlamıştır. Hazar (2007) dünya genelinde en çok takip edilen spor turizmi çeşitlerini şöyle sıralamıştır: Akarsu Sporları, Dağ Sporları, Motor Sporları, Olimpiyat Sporları, Deniz Sporları, Rafting, Golf, Sualtı Dalış Sporları, Futbol, Mağaracılık ve Bisiklet. Koçak ve Balcı (2010) ise spor turizmi türlerinden bahsederken daha geniş bir liste oluşturmuşlardır: "Balon, paraşüt, uçak ve helikopter gezinti turları, bungee jumping, yamaç

* Yrd. Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fakültesi, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği Bölümü Öğretim Üyesi.

kayağı, helikopterli kayak, yürüyüş, trekking, safari, bisiklet, buzul yürüyüşü, binicilik, avcılık, dağcılık, ipli iniş, kaya tırmanışı, mağaracılık, aletli-aletsiz dalış, tekne turları, jetski, parasailing, rafting, nehir ve deniz kayağı, kano, kızak, su kayağı, rüzgar sörfü, balıkçılık”.

1.2 SPORUN TURİZME KATKISI

Spor geniş anlamda turizmi destekleyen bir unsurdur. Uzun süreli organizasyonlar ve yarışmalarla ülkeler büyük dövizler elde etmenin yanında, ülkenin siyasi, kültürel, ekonomik ve tanıtım açısından reklamını yaparak spor çevresinde spor hareketlerinden faydalanırlar (Barclay, 2009). Ayrıca tanıtımı yapılacak destinasyon bölgesinin spor alanları ve mevcut envanterlerinin çıkarılması ve mevcut envanterlerin de ilgili birimler tarafından bilgilendirme tanıtım toplantılarıyla turizm acentelerine aktarılması ve bu bilgilerinin acentelerle paylaşılması uygun görülmektedir. Bunların dışında belirlenecek spor branşlarına odaklanma, görsel ve yazılı tanıtım materyalindeki spor öğelerinin artırma, daha çok spor organizasyonlarına talip olma ve tanınmış spor kişilerinin katılımlarıyla yapılan reklamlarla da ülkeler tanıtımlarını yapabilmektedirler. Bir bölgede spor turizminin gelişebilmesi için yörenin sportif potansiyeli ile birlikte sahip olduğu doğal ve kültürel varlıkların zenginliği de önemlidir (Hazar, 2007).

Aktif olarak spor turisti kategorisine girenler elit veya rekreatif olarak iki gruba ayrılırlar. Turizmin daha çok ilgi alanına giren rekreatif sporla ilgilenenler yoğun çalışma ortamı veya günümüz dünyasının klasik hastalıklarından birisi haline dönüşen stresle mücadele için değişik spor branşlarını uygulayan kişilerdir. Bu gruba giren genelde toplu olarak hareket ederken spor dışındaki sosyal ve kültürel faaliyetlere de zaman ayırmaktadırlar. Spor Uluslararası Konseyi'nin (STIC) yaptırdığı ve kuruluşun resmi yayın organı Journal of Sport Tourism'de yayınlanan bir araştırmaya göre spor turizmden elde edilen gelirler, dünyadaki toplam turizm aktivitesinin %32'sini oluşturmaktadır. Bu oran, dünyada elde yaklaşık 476 milyar dolar tutarındaki turizm geliri üzerinden hesaplandığında 152 milyar dolara denk gelmektedir.1996 Seul Olimpiyatları'na ev sahipliği yapan Güney Kore'ye o yıl gelen turist sayısı %10,4 oranında artmıştır. 2000 yılında Sydney Olimpiyatları'na ev sahipliği yapan Avustralya'ya da o yıl gelen turist sayısında %10'a yakın bir artış kaydedilmiştir. Avustralya'nın Pert kenti 1 yıl içinde 20 adet uluslararası spor organizasyonuna sahne olmayı başaran nadir kentlerden biri olarak tarihe geçmiştir. ABD'in Lake Placid kenti iki kez dünya kış olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış ve kent hala, girişindeki büyük bir pankartla bu özelliğini gelenlere yansıtmaktadır. Commonwealth Oyunları'na ev sahipliği yapan Kuala Lumpur, bir spor turizmi fonu kurmuş ve geçen yıllardan birini ulusal spor ve reaksiyon yılı olarak ilan etmiştir (Turizm Seyahat Acentaları Birliği Ar-Ge Departmanı, 2002)

2. YÖNTEM

İkinci el veri kaynaklarında istifade ile ve teorik olarak hazırlanan bu çalışma ile Giresun ili ve ilçelerin spor turizmi yönünden mevcut durumu tespit edilerek bu potansiyelin iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve hâlihazırda fiilen yapılmaya bile listeye eklenmesi mümkün olan spor turizmi konularının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Belirtilen mevcut ve potansiyel listelerin tespitinde ise daha önce yapılan genelde ve özelde benzer çalışmalardan yararlanılması hedeflenmektedir (Örnek Giresun İli Doğa Turizm Master Planı 2012-2013). Literatürde özellikle bölgesel ve Giresun ili merkezli çalışmaların eksikliği ve yayınların da yetersizliği göz önüne alındığında ise, daha sonra yapılacak çalışmaya da örnek teşkil etmesi açısından, mevcut sınırları içersinde böyle bir çalışmanın literatüre katkıda bulunacağı görüşü yerinde bir tespit olacaktır.

2.1 BULGULAR VE TARTIŞMA

Giresun gerek coğrafi konumu, gerekse bölgeye dağılmış ve bir kısmı birbirinden hayli uzak ilçeleri ile farklı türlerde spor turizmi etkinliğine ev sahipliği yapabilme potansiyeline sahiptir. Bu farklı türlerdeki sporları, alfabetik sırasına göre özetle sıralamak gerekirse:

2.1.1. Avcılık

Spor yapmak gayesiyle avlanan, avlanmayı seven veya bunu kendisine iş edinen kimselere avcı denir. Avcılar, insanlar tarafından evcil olarak beslenmeyen, vahşi veya yabani hayvan ve kuşları beslemek, deri ve etlerinden istifade etmek, zararından kurtulmak veya hayvanat bahçelerinde beslemek üzere avlar veya tuzak kurarak yakalar. Avcılık yürüklükteki kanunlara ve kurallara uyularak yapılır. Milyonlarca meraklısı olan bu iş için avcılık kulüpleri kurulmuştur. Türkiye'de avcılık, av hayvanları bakımından üç kısma ayrılır. 1.Büyük av; yivli silahlarla yapılır. Bu avcılık hemen hemen 2000m yükseklikteki bölgelerde olur. 2.Su ve su kenarı hayvanları; yabani kaz, ördek çeşitleri, toy vb. hayvanların avcılığıdır. Bu tür avcılığın yapıldığı kuşların çoğu göçmen kuşlarıdır. 3. Dağ avı; yivsiz av tüfeği ile dağ ve ormanlık bölgelerde bulunan çeşitli av hayvanları, takip edilmek suretiyle yapılır. Giresun'da avcılık genelde av mevsimi içersinde olmak şartıyla beli bölgelerde yapılır;

- Lapa-Çalıdağ Örnek Avlağı,30.06.2005 tarihinde 4.338 ha alanda yaban domuzu örnek avlağı olarak tescil edilmiştir.
- Paşakonağı Devlet Avlağı 2011 yılı Eylül ayında tescil oldu ve alanı 11.459 ha' dır.

- Ambardağı Devlet Avlağı 2011 yılı Eylül ayında tescil oldu ve alanı 19.364 ha' dır.
- Bıcık Devlet Avlağı 2011 yılı Eylül ayında tescil oldu ve alanı 11.554 ha' dır.
- Bulancak Devlet Avlağı 2012 yılı Kasım ayında tescil oldu ve alanı 13.978 ha' dır. Kemerköprü - Kulakkaya Devlet Avlağı 2013 yılı Ocak ayında tescil oldu ve alanı 28.319 ha' dır.
- Kemerköprü Genel Avlağı 2013 yılı Ocak ayında tescil oldu ve alanı 5.906 ha' dır.

Tescil Aşamasındaki Giresun Devlet Avlakları:

- İkisü Devlet Avlağı İkisü ve Kümbet Orman İşletme Şeflikleri dâhilinde ve alanı 10.063 ha' dır.
- Giresun Merkez Genel Avlağı Giresun Merkez Orman İşletme Şefliği dâhilinde Orman ve Mera harici alanlardan oluşmakta ve alanı 23.251 ha' dır.
- Bulancak Genel Avlağı Bulancak Orman İşletme Şefliği dâhilinde orman ve mera haricindeki alanlardan oluşmakta ve alanı 23.262 ha' dır.
- Keşap Devlet Avlağı Keşap Orman İşletme Şefliği dâhilinde olup, tescil aşamasında ve alanı 6.142 ha' dır.
- Keşap Genel Avlağı Keşap Orman İşletme Şefliği dâhilinde orman ve mera haricindeki alanlardan oluşmakta ve alanı 12.016 ha' dır.

2.1.2. Atlı Doğa Yürüyüşü

Atlı doğa yürüyüşleri tarihi ve doğal güzelliklerin bulunduğu Karadeniz bölgesinde düzenlenen günübirlik veya birkaç günlük gezi programları ile yapılmaktadır. Ata binmek bir başka canlı ile yapılabilen ender sporlardan biridir. İlk olarak temel binicilik eğitiminin alınması gerekir. Temel eğitimi aldıktan sonra, gezilere katılabilir, at üstünde safari, orienteering yapılabilir veya daha uzun süreli bir at gezisi düşünüyorsa bir hafta on günlük gezilere katılmak uygun olur.

Atlı geziler: Temel eğitimini almış olanların veya geliştirmek isteyenlerin katılabileceği faaliyetlerdir. Grup lideri denetiminde, temposu hafif, dik iniş ve çıkışları olmayan, molalar dahil en fazla 2 saatlik atlı gezilerdir.

Safari: Temel eğitimini almış ve atlı gezileri rahatlıkla yapabilenlerin katılabildiği, belirli oranlarda sportifliği ve vücut esnekliğini, eğlence ile beraber yorgunluğu da göze almayı gerektiren faaliyetlerdir. Grup lideri gözetiminde, temposu hızlı, gerektiğinde dik iniş ve çıkışları içeren binişlerdir.

Orienteering: Doğada yön bulma olarak tanımlanabilir. Arazi tecrübesi olan binicilerin, her ay yenilenen parkurlarda yerleştirilen hedefleri, kroki ve pusula yardımı ile bulmalarından oluşan eğlenceli yarışlardır.

Karadeniz bölgesinde Samsun ili hariç Giresun'un Bulancak ilçesinde kurulan tek atlı spor kulübünde 1 Arap atı, 2 İngiliz atı, 2 yerli at olmak üzere 5 at bulunmaktadır. Ayrıca Atlı Spor Kulübünde koyun, tavuk, kaz, ördek gibi hayvanları barındırılmaktadır. Gençlik İl Müdürlüğü ile yapılan protokolle engelli öğrencileri destekleme programında farklı projeler de yürütülmektedir. Giresun'da atlı doğa yürüyüşü Bulancak Atlı Spor Kulübü dışında yoğun olarak Kulakkaya, Bektaş -Kümbet Uzundere hattında uygun bir potansiyel bulunmaktadır. Atlı doğa yürüyüşleri tarihi ve doğal güzelliği olan her bölgede rahatlıkla yaygınlaştırılacak bir doğa turizmi etkinliğidir.

2.1.3. Balon

Dünyada ilk ortaya çıkışı 18.yy sonlarına uzanan balonla uçuş sporu ülkemizde de yoğun ilgi görmektedir. Uzun yıllardır bireysel sportif amaçlı yapıldığı gibi, turistik yörelerimizdeki yerel etkinliklerde balonla kent turları düzenlenmektedir. Balon, ısıtılmış hava ya da havadan hafif bir gazla doldurulan, atmosferde uçabilen, genellikle sepetli 3-36 kişili bir hava taşıdır. Bütün uçuşlar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün denetimi ile gerçekleştirilmektedir. Bir balon uçuşun 90 ile 250 avro arasında değiştiği sıcak hava balonculuğu örneğin Kapadokya bölgesinin katma değeri yüksek ekonomik getiri kaynaklarından birisidir. Sıcak hava balonculuğu, kısa zamanda markalaşarak kendine özgü bir sektöre dönüşmüş ve balon turizmi Kapadokya'nın gözde turizm alternatiflerinden biri haline gelmiştir. Nevşehir Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) kayıtlarına göre ruhsatlı işletmelerin sayısı 2014 yılında 25'e ve balon sayısının 195'e çıktığı görülmektedir. Bölgede işletme ve balon sayısı arttıkça, balon turlarından elde edilen gelirler de sürekli artmaktadır. Kapadokya bölgesini geçen yıl toplam 425000 kişi sıcak hava balonu ile havadan görme fırsatı bulmuştur. (<http://www.dunya.com/guncel/kapadokyanin-turizm-gelirinin-14u-balondan-262238h.htm> E.T. 24.06.2016). Giresun ve çevresinde balon turları için elverişli alanlar genelde Kümbet ve Bektaş Yaylası bölgelerinde bulunmaktadır.

2.1.4. Bisiklet

Bisiklet turizmi oldukça yeni bir turizm türüdür. Bütün dünyada alternatif turizm ve gezi anlayışına paralel olarak ülkemizde de bisiklet turları son yıllarda seyahat acentaları tarafından doğal güzelliklere sahip kırsal alanlarda yürütülen bir etkinlik haline gelmiştir. Günümüzde, bisiklete binmenin sağlığa yararlı olduğu görüşünün gelişmesi ile özellikle Avrupa'da uluslararası nitelikte pek çok bisiklet turları düzenlenmektedir. Bisiklet sporu ile ilgilenenlerin sayısının artmasıyla birçok ülkenin kent

caddeleri, ulusal parkları ve belediye parklarında bisiklet yolları ayrılmaktadır. Bisiklet turizmi yeni yaygınlaşmaya başlayan bir turizm türüdür. Doğanın daha derinlerine yol olmayan yerlerine gidebilmek, her yerden rahatlıkla geçebilmesi, gerekirse elinize alıp taşınabilecek kadar hafif olması ile kısa sürede çok yer gezebilmek, aynı zamanda sürat yapıp kötü arazi koşulları ile de mücadele edebilmenin verdiği macera duygusu ile yaygın bir spor olmuştur. Ayrıca bisiklet gerek ulaşım gerekse spor amacıyla kullanılan ve bireysel olabileceği gibi birden fazla kişinin katılımıyla da yapılabilecek bir spordur. Günlük kullanım bisikletleri, yarış tipi bisiklet, her koşul bisiklet, gösteri ve akrobasi kullanım bisikletleri ve tandem (çok kişili bisiklet) şeklinde farklı türlere ayrılır. Giresun'da bisiklet sporu için uygun alanlar sahil yolu ve yaylalardır.

2.1.5. Doğa ve Dağ Yürüyüşü

Giresun Dağları, Kuzey Anadolu Dağları'nın Kıyı dağları kesiminde Giresun, Sivas ve Ordu illerinin sınırlarında bulunan, Gümüşhane ve Canik Dağları arasında uzanan kısmı dağ ve doğa yürüyüşlerine uygun koşullar sağlamaktadır. Güneyde Kelkit Vadisi'nde Susehri, Koyulhisar ve Şebinkarahisar'a bakan yamaçları daha diktir. Doğuda Alucra Dağları'nda 3.400 m'ye kadar yükselir. En yüksek tepesi 3391 m yükseklik ile Gümüşhane ile Giresun'un Alucra ilçesi arasında kalan Karadağ'dır. Batıda en yüksek tepesi Sivas ile Giresun'un Bulancak ilçesi sınırında Karagöl Yaylası'na hakim 3.095 rakımlı tepedir. Yükseltisi 3000m'yi aşan doruklar tırmanma, bunun daha alt kotları yaylaları ise doğa yürüyüşleri için idealdir. Karagöl Yaylası'nda kamp yaparak doruklara ulaşmak mümkündür. Bu dağın en yüksek noktası 3100m civarında olup, bu dağın çeşitli yüksek mevkiilerinde sayısı altıyüz bulan buzul gölleri bulunmaktadır. Karagöl dağının hemen altında bir buzul gölü olan Aygır Gölü bulunmaktadır. Doğuya doğru gittikçe dağdaki en büyük göl olan Karagöl Gölü ve bu gölün Aksu köyüne doğru inen vadisinde Bağrsak Gölü bulunmaktadır. Bağrsak Gölü'nün biraz altında ise Eğrikaya Obası yer alır. Karagöl Dağının en doğusunda bulunan 3040 metre yüksekliğindeki Kırklar Tepesinin kuzey batı yamacında Camlı Göl, doğu yamacında Sağrak Göl bulunur. Sağrak Göl'ün alt tarafındaki vadide ise Kanağıl, Avşar, Yukarı Belen ve Aşağı Belen obaları yer alır (http://www.turkcebilgi.com/giresun_da%C4%9Flar%C4%B1 E.T. 28.06.2016). Giresun ve ilçelerinde bilinen yürüyüş güzergâhları:

- Kovanlık 8 inci km'den başlayarak -Paşakonağı-Çambaşı hattı
- Aydındere-Tandır-Ambardağı-Kalıntaş-Bektaş Yaylası
- Piraziz Şerefli-Pangal-Döngeri-Turnalık Yaylası
- Ardahan-Karatepe-Çamalan-Bicik-Bektaş veya Çaldağ'a
- Giresun- Taşhan- Erimez- Aytepesi- Kulakkaya- Ağaçaş Yaylası- Keçilik sapağı- Düztepe-Yavuzkemaal Belediyesi
- Kulakkaya- Alçakbel-Belentepe-Çağman Obası-Koçtepe-Sakaralan- Süllü hattı
- Bektaş-Kalıntaş-Hapan Yaylası-Hapan-Susuz Yaylası-Susuz Tepe-Pınarlar Yaylası-Doğandüzü
- Tamdere-Yapraklı Yaylası-Korubağazı-Sarıçiçek Yaylası-Baybahan Yaylası-Kabaşelale-Delidere Vadisi-İkisü
- Eğribel-Aslanyurdu-Kabaçakıl yaylası-Sıradur yaylası-Avşar-Sagrak Göl-Kırklar Tepesi-Karagöl-Aygır Gölü-Gölova Yaylası-Aksu Köyü
- Kümbet-Aymaç-Koyunalan Yaylası-Kuzalan travertenler-Şelale
- Kümbet-Aymaç-Avluayatepe-Avluya Yaylası-İkisü
- Eğribel-Çobanbağır-Turnaobası-Kazankaya-Şehitler-Şihobası-Çıkrıkçı-Çakrak
- Kümbet-Şihobası-Şehitler-Sayderesi-Hacıömer Köyü-Ş.Karahisar
- Kümbet-Koçkayası-Kuzugölü Yaylası-Çımbırtlık-Yüce Köyü
- Eğribel-Aslanyurdu-Devederesi-Tutak Dağı-Göynük-Tamzara
- Ş.karahisar-Kınık-Karacaören-Kılıçkaya barajı seyir noktası
- Ş.karahisar-Hasanşeyh-Ocaktaşı-Gürçalı-Yukarızapa-Sarpkaya
- Alucra-Arda-Çakılkaya
- Alucra-Koman-Ardıç-Elmacık-Kurtbeli-Çakrak
- Dereli Çalköyü-Kabakkaya Yaylası-Eğri Ambar Yaylası-Karatepe-Geçitköyü-Şahinkaya doğal Türkiye haritası seyir yeri
- Çıkrıkçı-Kırkharman-Ekindere-Yeşilpınar-Gölyanı Obası
- Alucra Boyluca-Demirözü-Elmacık
- Yağlıdere Ericcek-Akpınar
- Güce Boncukçukur-AğaçaşYaylası-Böğürtlenbükü
- Böğürtlenbükü-Kazıkbeli-Karaovacık-Kurtbeli-Tohumluk-Çakrak
- Görele Çömlekçi Vadisi-Soğukpınar-Çatak-Güdül-Doğankent
- Çanakçı Deregözü-Kahramandere-Zirve Ormanlar

- Çanakçı Deregözü-yayla yolu-Sisdağı zirve
- Görele Kırıklı-Bayazıt-Sisdağı zirve (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2013: 71-75).

2.1.6. Golf

Golf, bir rakibe gerek duymadan kendi başınıza oynayabileceğiniz, sadece sahaya karşı mücadele edebileceğiniz ender sporlardan biridir. Çimler üzerinde bir alanda uzun saatler boyunca en az 6 kilometre yürümeniz gereken ve oyun sırasında 100-150 vuruş yapmanıza imkan tanıyan, sağlık açısından çok faydalı bir outdoor (açık hava) sporudur.

Çok eski çağlarda Orta Asya'dan yayıldığı söylenir. Buna rağmen, 15. yüzyılda Hollandalı denizcilerin golfe benzeyen bir oyun oynadıkları ve buna kendi dillerinde sopa, baston anlamına gelen kolf dedikleri bilinir. Daha sonra bu oyun Britanya adalarına taşınmış ve İskoç halkının milli oyunu haline gelmiştir. 1744 yılında golf oyununun kuralları yazılı hale getirilir ve Royal Ancient Golf Rules adıyla yayınlanır. İlk golf şampiyonası da 1860 yılında İskoçya'da düzenlenmiştir. Uzun bir süre Britanya adasında oynandıktan sonra 1900 yıllarına doğru Fransa, İsviçre ve ABD'de de yaygınlaşmıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında ise tüm Avrupa ve Uzak Doğuda yayılmaya başlamıştır. Profesyonel golf birliği (PGA) 1916 yılında kurulur. PGA, savaş sonrası takvimler 1951'i gösterdiğinde golf sporunu baştan ele alarak günümüz kurallarını oluşturur. Avrupa ve Dünya Golf Şampiyonaları bu sporun şu anda en önemli organizasyonlarıdır. Çünkü Golf, 1924 Paris Olimpiyatlarından sonra olimpiyat oyunlarından çıkarılmıştı. 2016 Olimpiyatları için ise tekrar olimpiyat programına dahil edildi (<http://sportistan.com/golf-sporu-nedir> E.T. 21.06.2016). Giresun ili ve ilçeleri arasında golf sahası yapılması konusunda herhangi bir planlama bulunmamaktadır. Efendioğlu Hanyanı mevkii, Koçkayası ve Kulukkaya tabiat parklarında uluslararası standartlarda olmasa da mini golf sahalarının yapılması uygun olacaktır.

2.1.7. Heliski

(Helikopterli kayak) sporu, kayakçıları helikopter ile tepelere bırakıp oradan kaymalarını sağlayan bir spor türüdür. Dünyanın sınırlı bölgelerinde yapılabilen heliskinin (helisky) en önemli özelliği, kayak merkezinden veya kayak pistinden uzakta, karın bol olduğu alanlarda yapılmasıdır. Dünyada, Kanada, Alaska, Kafkaslar ve Himalayalarda yapılan heliski sporu, Türkiye'de ilk kez 2005 yılında Kaçkar dağlarında yapılmaya başlandı. Heliski, dünyanın en heyecanlı, adrenalini yüksek ve maceraperest doğa sporlarından biri olarak gösterilmektedir.

Maliyeti oldukça yüksek olan bu branş özel donanımlar gerektirmektedir. Dolayısıyla, spor dalları arasında pahalı spor hobilerinden biri olarak görülen aktivitedir. Bu ekonomik düzeyi yanı yüksek olan sporun, kayak sporunu profesyonel standartta bilen insanlar tarafından rağbet gördüğü anlaşılmaktadır. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Heliski> E.T. 21.06.2016). Karagölün tüm iniş noktaları heliksi sporu için uygundur.

2.1.8. Kayak

Kar ve su üzerinde kayarak yol almak için ayaklara takılan uzun ve yassı satırlı, ön uçları hafif yukarı ve arkaya kıvrık bir alet. Karda batmadan yürümeyi temin eden aletlerin ilk olarak, zamanımızdan 8000 yıl önceleri Altay Dağlarında kullanılmaya başlandığı araştırmacılar tarafından iddia edilmektedir. Daha sonraları buradan bütün dünyaya, özellikle kuzey memleketlerine yayılan kayak, İskandinav ülkelerinde büyük rağbet görmüştür.

Kayak sporu; atletizm ve dağcılık kayağı olmak üzere iki kola ayrılır. Kış olimpiyatlarında yapılan müsabakalar atletizm kayağı olup, bu da kendi arasında alp disiplini ve Kuzey (İskandinav) disiplini olarak ikiye ayrılır. Alp disiplininin serbest iniş, slalom, büyük slalom çeşitleri; Kuzey disiplininin ise mesafe, uzun mesafe, atlama ve röle çeşitleri vardır. Ayrıca her iki disiplinde de bu çeşitlerin karışımından meydana gelen müsabaka çeşitleri mevcuttur. Parkur uzunlukları büyükler için 10, 15, 30 ve 50 km olup, yükseklik farkı, 15 km ve daha uzun parkurlar için 250 m olur. Kuzey disiplinde, uzun mesafe müsabakaları 30-50 kilometrelik pistlerde yapılır. Atlama müsabakalarında diğer dallardan farklı olarak kayak sopaları kullanılmaz. Kayakların ayakkabılara bağlanması özel bir şekilde olur. Yüksek ve özel bir yere yapılan pistten hız alan kayakçı, mümkün olduğu kadar uzak mesafeye düşmek için çalışır. Kayak sporu, dünyada Fédération Internationale de Ski (FIS) himayesinde Türkiye'de de Kayak Federasyonu tarafından kayak sporu çalışmaları organize edilmektedir. 1950'den beri FIS tarafından her dört senede bir Kış Olimpiyatları tertip edilmektedir. Türkiye'de çeşitli yerlerde (Uludağ, Sarıkamış, Palandöken, Erciyes vb.) kayak merkezleri bulunmakta olup, kış mevsiminde buralarda muhtelif müsabakalar yapılmaktadır (<http://kayak.nedir.com/> E.T.20.06.2016).

Giresun'da kayak sporuna yönelik tabiat parkı çalışması başlatılmış olup kayak tesislerinin yapılması düşünülen alanlar:

- Koçkayası Tabiat Parkı
- Ağaçaş Tabiat Parkı (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2013: 174).

2.1.9. Kürek-Kano Sportu

Kürek genelde durgun sularda, baraj, göl ve debisi yüksek olmayan nehirlerde yapılan bir spor çeşididir. Kürek, insan vücudunun sınırlarını zorlayan bir dayanıklılık sporudur. Sanıldığı gibi tersine yalnızca kol gücüne dayanmayıp bacak gücünde önemli olduğu bir spordur. Bacak gücünün önemi tekne içinde kürekçinin raylar üzerinde hareketli olan bir oturağa oturması ve geriye doğru kendini iterken de bacaklarından güç almasından gelmektedir. Kürek sporunda bacak ve kol gücünden sonra, omuz gücü de önemlidir. Aslında kürek yaparken vücudun tüm kasları çalışmakta, bu da kürek sporunu diğer sporlardan ayrıcalıklı kılmaktadır. Giresun'da kürek sporu, yelken sporunda olduğu gibi, baraj gölleri üzerinde yapılabilmektedir.

Kano sporu yapılırken de vücudun tüm kasları çalışıyor. Her iki spor arasındaki ilk fark, "kürekçi" sayısında ortaya çıkıyor. Kürek sporunda, aynı tekne içerisinde sekiz kürekçi birden bulunabiliyor. Kano sporu ise, tek başına veya en fazla iki kişiyle gerçekleştiriliyor. Bu nedenle, teknelerin büyüklüğü de değişiyor. Her iki sporda da düz zeminli ve ince tekneler kullanılsa da, kano teknelerinin boyutları çok daha küçük oluyor. Bir diğer önemli fark da, kürek çekme tekniği konusunda. Kürek sporunda, sporcular gidecekleri istikamete sırtlarını dönerek kürek çekiyor. Kano sporunda ise tam tersi, sporcular gidecekleri yöne bakarak kürek çekiyorlar. Kürek sporunda aynı anda iki kürek kullanmak zorunluysen, kano sporunda her iki tarafında paletler bulunan tek bir kürek kullanılabilir. Kano sporu akıntılı sularda da yapılabilir (<https://blog.decathlon.com.tr/kano-kurek/E.T.21.06.2016>).

Giresun'un her tarafı zengin akarsuları ile kano sporuna son derece elverişlidir. Özellikle bahar aylarında dağlardaki karların erimesi ile birlikte akarsuların debisi (akış hızı) artar ve kano sporu açısından ideal bir ortam oluşur. Giresun'da kano sporunun yapılacağı dereler mevcuttur. Giresun ve ilçelerinde kano sporu yapmaya en uygun olarak, Çamoluk Kelkit Çayı Parkuru bulunmaktadır ve 2016 yılında Çamoluk parkurunda Türkiye Kano Şampiyonası da düzenlenmiştir.

2.1.10. Mikrolayt

Mikrolayt, oldukça basit motorlu uçuş aletidir. Basit motor yapısı ile öğrenmesi ve kullanması oldukça kolay olan mikrolayt tek ve iki kişilik olabilir. Kumanda paneli ve gösterge tablosu karmaşık değildir. İniş ve kalkış pistinin de önemi yoktur, kısa mesafelerde iniş ve kalkış yapabilir. Mikrolayt aerodinamik yapısı sayesinde, havalandıktan sonra delta kanat ve planör gibi motorsuz uçabilir. Böylelikle az bir yakıtla uzun saatler uçabilir. Mikrolayt uçuşu tüm dünya ülkelerinde yapıldığı gibi ülkemizde de yapılmaktadır. Türkiye'de mikrolayt ile uçmak için Türk Hava Kurumu'na ya da havacılık kulüplerine başvurulmalıdır (<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,10168/mikrolayt.html> E.T. 22.06.2016). İniş ve kalkış için kısa piste ihtiyaç duyması (40-50m), çim ve toprak zemine ve hatta bot montajı ile suya inebilmesi özellikleri sayesinde Giresun ili için çok uygun bir spor türüdür. Giresun'da uygun olan mikroyalt kalış- iniş alanları:

- Giresun Limanı
- Aslancık Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) Doğankent
- Yaşmaklı Barajı Doğankent
- Kılıçkaya Barajı ve Hidroelektrik Santrali Şebinkarahisar
- İngözü Gölü Alucra
- Karadikmen Gölü Çamoluk
- Ağaçbaşı Tabiat Parkı
- Koçkayası Tabiat Parkı
- Kuzualan Tabiat Parkı
- Yedideğirmenler Tabiat Parkı
- Bektaş Yaylası
- Melikli Obası Yaylası
- Hanalanı Kulakkaya Yaylası
- Sis Dağı Yaylası
- Kazıkbeli Yaylası
- Anastos Yaylası
- Gölyanı Yaylası
- Tamdere Köyü

2.1.11. Offroad

Offroad, 4x4 arazi araçları ile doğada zor koşullarda yol alma. Kelime anlamı olarak offroad "yol dışı" demektir ki yol olarak inşa edilmiş yerlerde offroad söz konusu olamaz. Offroad, kişisel hobi olarak yapılabileceği gibi spor olarak da icra edilebilir. Trafiğe kapalı özel parkurlarda profesyonellerin yarıştığı offroad organizasyonları vardır.

Offroad yapmaya Giresun ilindeki tüm yaylalar uygundur ve 2016 yılında 2.Kulakkaya Kar Festivali ve Offroad Oyunları düzenlenmiştir.

2.1.12. Olta Balıkçılığı

Diğer bazı sporlarla kıyaslandığında daha az aktif olan ve fazla fiziksel güç gerektirmeyen olta balıkçılığı genelde günlük veya hafta sonu açık havada yapılan bir faaliyet olarak kabul edilmektedir. Giresun'da Karadeniz, baraj gölleri ve 900 rakımdan yukarıdaki tüm dereler sportif olta balıkçılığı açısından önemli potansiyele sahiptir;

- Piraziz Turnasuyu (Döngeri) Deresi
- Bulancak Ezeltere Deresi
- Pazarsuyu Deresinin Aydındere ve Kovanlık Beldesinden yukarı kısmı
- Batlama Deresi Çalıdağ Beldesi yukarısı, Lapa kolu, Yavşan Deresi
- Aksu Deresi ve kolları Çalca, Kümbet, Çalköy, Akkaya, Yavuzkema, İkisü
- Yağlıdere, Üçtepelerden kolların kaynağına kadar
- Şebinkarahisar, Arslanşah Deresi kaynağına kadar
- Şebinkarahisar Say Deresi kaynağına kadar, Asarcık vadisi deresi
- Alucra Boyluca, Yeşilyurt, Demirözü, Çamlıyayla Dereleri
- Keşap Karabulduk Deresi, Karabulduk'dan kaynağına kadar
- Gelevera Deresi Gökahmet, Karaovacık, Karadoğa kolları kaynağına kadar
- Harşit Deresi Eymür, İğnece Köyünden bütün kollar kaynağına kadar
- Görele Çömlekçi Deresi Receptli Köyünden kollarının kaynağına kadar
- Görele Deresi, Ege Deresi ve Çanakçı merkezden kollarının kaynağına kadar
- Çavuşlu Deresi, Kırıklı Beldesinden ve Koyunhamza Köyünden kaynağına kadar

2.1.13. Rafting

Rafting, "raft" adı verilen botlarla, akış hızı yüksek nehirler üzerinde yapılan bir spordur. Rafting'de asıl olan içinde bulunduğumuz botu devirmeden, kürekle yönlendirerek kayalar ve engeller arasından geçirmektir. Rafting, 6 ile 8 kişilik takımlar halinde yapılmaktadır ve başarılı olabilmek için gerçekten bir "takım" olabilmek gerekir. Yani, raftı devirmeden macerayı bitirmek için bütün takımın birbiriyle ahenkli kürek sallaması şarttır. Raftingin türlü zorluk dereceleri bulunmakta ve bu zorluk derecelerini nehrin akış hızı, kayaların çokluğu gibi etkenler belirlemektedir.

2016 yılında Giresun Çamoluk parkurunda Türkiye Rafting Şampiyonası düzenlenmiştir. Rafting yapmaya uygun tüm parkur alanları:

- Harşit Çayının Doğan kent Güvendik Köyü-Tirebolu Ketençukuru Köyü arası yaklaşık 15 km. lik kısım en uygun bölümdür.
- Kelkit Çayının Çamoluk ilçe merkezi ile Sarpkaya arasındaki yaklaşık 15 km'lik kısmı,
- Dereli ilçesi Alancık Kuzalan Şelalesi-Kümbet sapağı-Dereli ilçe Merkezi
- Bulancak, Pazarsuyu Deresi Bozat sapağından Kıroğlu kum ve taş ocağına kadar olan kısım
- Gelevera Deresinin Direkbükü-Espiye merkez arasındaki kısım
- Yağlıdere Deresi Merkez-Armenit sapağı arasındaki kısım

2.1.14. Trekking

Dağ ve Doğa yürüyüşlerine göre zorluk derecesi bir üst seviye olarak tanımlanabilecek trekking, genelde irtifası yüksek olan yerlerde, kamp kurarak gece konaklamalı şekilde yapılan bir spordur. Kamp yerine götürülecek malzemeler sırt çantasında taşındığı için gerek taşınan malzemelerin hafifliği, gerekse kullanılan elbise, bot gibi malzemelerin uygun seçilmeleri önemli olmaktadır. Trekking genelde tecrübeli rehberler eşliğinde yapılır ve malzemelerin bir kısmı taşıyıcılar, katır veya eşek tarafından taşınır. Giresun ve çevresinde trekking yapmaya elverişli güzergahlar genelde Dereli bölgelerinde bulunmaktadır.

- Tamderesi-Sarıçiçek yayla yolu-Avşar Obasında kamp / Sağrak Gölü-Kırklar Tepesi zirve-Karagöl su yolunu takiple -Orta Obada kamp / Aksu Köyü-Bektaş Yaylası (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2013: 71).

2.1.15. Yamaç Paraşütü

Yamaç Paraşütü genelde küçük tepelerden ve dağlardan koşarak paraşüt eşliğinde yapılan bir spor dalıdır. Yamaç paraşütü eğitimi önce teorik eğitimle başlar. Teorik eğitim sonrası öğrenciler yer eğitimine geçerler. Yer eğitiminin maksadı öğrencilerle yerde paraşütü olan reflekslerinin gelişmesini sağlamak ve temel hareketlerini öğrenmektir. Öğrencinin durumuna göre bu eğitimler 1-2 gün arası sürer. Yer eğitimini bitiren öğrenci maksimum 300 metre yükseklikteki tepelerden başlangıç uçuşu gerçekleştirir. Bu uçuşlar çok kısa süreli olup öğrencinin tecrübesinin arttırılması ve hareketlerin öğretilmesi amaçlanır. Daha sonra gitgide yükselerek eğitim sürdürülür. Başlangıç eğitimi biten öğrenci artık yüksek irtifa eğitimine hazır hale gelir. Bu eğitim süreci öğrencinin becerisi ve hava koşullarına da bağlı olarak şekillenir. Başlangıç eğitimi

tüm koşullar uygunsuzsa ortalama 5-10 gün arası sürer. Yamaç paraşütü herhangi bir parkur veya atlama yapılacak uçak, helikopter gibi bir araç gerektirmeden tercih edilmektedir. Giresun'da bilinen ve uygun olan yamaç paraşüt parkur alanları:

- Giresun Kalesi (400 m. lik kısa uçuşlar)
- Espiye Kent Ormanı (400 m. lik kısa uçuşlar)
- Şebinkarahisar Kayabaşı- Öksürük Kayası
- Bulancak Dikmen Tepesi
- Piraziz Eğrice
- Yağlıdere Yazlık
- Koçkayası, Aймаç,
- Bektaş Yaylası

2.1.16. Yelken

Yelken sporu rüzgar gücünden yararlanmak tekneleri hareket ettiren bir spor türüdür ve optimist, lazer, dragon, pirat gibi farklı sınıflara veya klasmanlara ayrılır. Türkiye Yelken Federasyonu tarafından yelken sporunun faydaları şöyle sıralanmıştır: Dürüstlük, çabuk karar verme, dayanıklılık, güç, motor yetenekleri geliştirme, özgüven, takım çalışması, her yaşa ve bütçeye uygunluk, çevreye ve doğaya saygı, kötü alışkanlıklardan uzak tutma, sorumluluk sahibi olma, kişilik gelişimi. Giresun'da özel bir yelken kulübü faaliyet göstermekte ve bu yelken sporu baraj gölleri üzerinde ve denizde yapılabilmektedir.

Sıpcıkoğlu'nun (2016) verdiği bilgiye göre Tablo 1 Giresun ilinde bütün bu spor türlerinin yapılabilmemelerini özetlemektedir.

Tablo 1: Giresun ve İlçelerinde yapılan/Yapılmayan Spor Türleri

Atlı Doğa Yürüyüşü	Yapılıyor (Atlı spor kulübü mevcut)
Avcılık	Yapılıyor (Avlak alanları milli parklarda mevcut)
Balon	Yapılmıyor
Bisiklet	Yapılıyor (Bisiklet safari rotaları mevcut)
Doğa ve Dağ Yürüyüşü	Yapılıyor (Tüm ilçelerde rotalar mevcut)
Golf	Yapılmıyor
Heliski	Yapılmıyor
Kayak	Yapılmıyor
Kürek-Kano Sportu	Az
Mikrolayt	Yapılmıyor
Offroad	Yapılıyor (Offroad Giresun Kulübü mevcut)
Olta Balıkçılığı	Yapılıyor
Rafting	Yapılıyor
Trekking	Yapılıyor (Tüm ilçelerde rotalar mevcut)
Yamaç Paraşütü	Yapılıyor (DOKA Projesi mevcut)
Yelken	Yapılmıyor

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Dünyada ve ülkemizde olduğu gibi Giresun ili ve ilçelerinde yapılan spor turizmi faaliyetlerini hızla geliştirmekte, özellikle alternatif turizm veya özel ilgi turizminin ilgi alanlarına giren bu turizm çeşidi genel turizmin içinde kendisini daha fazla hissetmekte, turizm gelirlerinden daha fazla pay almaktadır. Buna rağmen bölgenin gerek zengin doğal kaynakları, gerekse pek çok farklı spor turizmi çeşidine, hatta aynı gün içersinde farklı türden aktivitelere katılmayı olanak sağlayan coğrafi konumu göze alındığında bu mevcut potansiyelin yeterince değerlendirildiğini söylemek mümkün değildir. Diğer pek çok konuda olduğu üzere Giresun ili ve ilçelerin bölgedeki Trabzon, Rize, Samsun ve Ordu gibi diğer illerle kıyaslandığında bu konuda da oldukça geri kalmış olduğu görünümü sergilemektedir. Örneğin Tablo-1'de de belirtildiği üzere denize açılan şehir merkezi ve iki büyük ilçesi bulunmasına rağmen aletli dalış yapılmamaktadır.

Giresun ili ve ilçelerinin spor turizmi açısından bu derece geri kalmış veya mevcut potansiyelini yeterince kullanmamış olmasının sebepleri arasında bu konularla bağlantılı turizm paydaşları arasındaki işbirliği ve koordinasyon eksikliği sayılabilir. Turizm işletmecileri büyük oranda haklı olarak bu geri kalmışlığın en temel sebeplerinden birisi olarak altyapı eksikliğini sıralamakta ve bundan da kamu kurumlarını ve belediyeleri ve valiliği sorumlu tutmaktadır. Kamu kurumları ve belediyeler ise alt yapının mevcut olduğu yerlerde bile bölgenin acentalar ve tur operatörleri gibi turizmin diğer paydaşları tarafından yeterince tanıtımının yeterince yapılmadığını, işin kolayına gidilerek turistlerin bölgede daha fazla isim yapmış merkezlere yönlendirildiklerini belirtmektedirler. Her iki grup da bölgenin diğer paydaşlarından olan üniversitenin gerek bölgenin sorunları, gerekse mevcut potansiyelinin tespiti ve geliştirilmesi konularında üzerlerine düşen vazifeleri yeterince yapmadıklarını belirtmektedir.

Bu ve benzeri problemlerinin gerçekçi tespiti ve çözüm önerileri konularında belki de yapılması gereken, bütün paydaşların bir araya gelip maddi ve manevi fedakârlıklar göstermesidir. Kısa vade yerine uzun

vadeli kazanımları hedefleyerek bölgenin özellikle spor turizmi ve turizmle ilgili diğer yönlerden gelişmesi ve zenginleşmesi, mevcut potansiyelini en iyi şekilde kullanılabilmesi için gerekli adımların atılmasını sağlamaktadır. Örneğin, paydaşların bir araya geldiği bir toplantı ile Tablo-1’de yer alan Giresun ili ve ilçelerinde “az yapılan” ve “yapılmayan” spor branşları listesi geliştirilebilir hatta bu listeye yeni spor branşları bile eklenebilir. Dolayısı ile daha önce yeri geldiğinde belirtildiği şekilde kısıtlı imkânlarla benzeri çalışmalar gerek daha sonra yapılacak çalışmalara öncülük yapması, gerekse Giresun ili ve ilçelerinin turizm paydaşlarını bir araya getirmede katkı sağlaması ve mevcut problemlerin giderilmesine de çözüm önerileri sağlaması bakımından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- ARGAN, METİN (2004). “Spor Ve Turizm Pazarlamasının Kesişim Noktası Olarak Spor Turizmine Kuramsal Bir Bakış” *Anatolia: Turizm Araştırmalar Dergisi*, Cilt 15, Sayı 2, ss.158-168.
- BALPINAR, N. (2013). *Doğa Turizmi Master Planı Taslağı*, Adana, Ankara:Orman ve Su İşleri Bakanlığı Yayınları.
- BARCLAY, Jonathan (2009). “Predicting the cost and benefits of mega-sporting events: misjudgement of olympic proportions?”, *Economic Affairs*, 29, ss.62-66.
- BEKDEMİR, Ünsal, Elmacı, Süleyman (2014). “Giresun İlinin Eko-Turizm Potansiyeli Ve Değerlendirme Olanakları”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yıl 6, Sayı Karadeniz Özel Sayısı, ss.1-30.
- BEKTAŞ, Fatih (2010). *Kaçkar Havzası Trekking Parkurlarının Spor Turizmi Bakımından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı.
- DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI (2015). *Giresun Sağlık Turizmine Hazırlanıyor*.
- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (2015). *Giresun Turizm Alanlarının Yatırıma Tahsisi İle İlgili Sorunlar Ve Çözüm Önerileri*.
- ESKİYÖRÜK, D. (2014). “Adana ve Mersin’in Spor Turizmi Açısından Değerlendirilmesi”, Mersin: 3.*Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu*.
- GIBSON, H. (1998). “Sport tourism: a critical analysis of research”, *Sport Management Review*, 1, ss.45-76
- GİRESUN TİCARET ODASI, 2014-2017 *Stratejik Planı*.
- GİRESUN VALİLİĞİ AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER KOORDİNASYON MERKEZİ (2012). *Giresun Yatırımcısına Arazi Arıyor Projesi Tr90/12/Dfi/26 Envanter Kitapçığı*.
- GİRESUN VALİLİĞİ İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ (2009). *Giresun İl Çevre Durum Raporu*.
- GÖKÇE, Fikret (2006). *Yerel Destinasyonlarda Turizm Potansiyelinin Belirlenmesinde Suot (Fütz) Analizi Tekniği: Giresun Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜRSOY, Yüksel (2015). “Giresun’da Yürüyüş Turizmini Çeşitlendirilmesi”, *The Journal of International Social Research*, Cilt 8, Sayı 37, 2015, ss. 1094-1101.
- HAZAR, Atilla (2007). *Spor ve Turizm*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- İÇÖZ, Onur (2008). *Spor Turizmi Pazarlaması ve Futbol Takımlarının Hazırlık Dönemi Kamp Yeri Tercihlerini Belirleyen Etkenler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karakuş, Mehmet; (2013). *Orta Ve İleri Yaşlı Bireylerde Dağ Ve Doğa Yürüyüşü Egzersizlerinin Santral Ve Periferik Arteriyel Stiffness Ve Kardiyak Parametreler Üzerine Uzun Dönemli Etkileri*, Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı.
- KOÇAK, F. & BALCI, V. (2010). “Doğada yapılan sportif etkinliklerde çevresel sürdürülebilirlik”, *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 2, ss.213-222.
- ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (2016). *Giresun Son 13 Yılda 8,5 Milyar TL’lik Dev Yatırım*.
- ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI, 12.Bölge Müdürlüğü Giresun Şube Müdürlüğü (2013). *Giresun İli Turizmi Master Planı 2013-2023*.
- ÖZEL, Mehmet A. (2010). *Turizmin Çeşitlendirilmesi Bağlamında Doğa Turizmi: Ankara Örneği*, Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Araştırma Ve Eğitim Genel Müdürlüğü.
- SEZER, İbrahim (2015). “Ağaçbaşı Tabiat Parkı Ve Yakın Çevresinin Coğrafi Özellikleri İle Ekoturizm Olanaklarının Değerlendirilmesi”, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, Volume 11/2 Winter 2016, ss. 1085-1112.
- SEZER, İbrahim (2014). “Giresun Kentinde Yaşayanların Turizme Ve Turistlere Bakışı”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yıl 6, Sayı Karadeniz Özel Sayısı, ss.75-104.
- SEZER, İbrahim (2015). “Doğu Karadeniz’de Gelişme Potansiyeli Yüksek Bir Yayla Turizm Merkezi: Kulakkaya Yaylası”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, Atatürk Üniversitesi, Cilt 20, Sayı 34, ss.89-114.
- SEZER, İbrahim (2015). “Koç Kayası Tabiat Parkı’nın Ekoturizm Olanakları Açısından Değerlendirilmesi”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yıl 7, Sayı 12, ss.171-206.
- SİPÇİKOĞLU ,Hatice (2016). *Giresun Valiliği Turizm Altyapı Hizmet Birliği Memuru*, 20 Haziran 2016.
- SOYKAN, Ender (2004). *Kütahya İlinde Rekreatif Amaçlı Trekking (Doğa Yürüyüşü) Alanlarının Belirlenmesi Ve Spor Turizminin Geliştirilmesi Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı.
- İNTERNET KAYNAKLARI**
- <http://www.dunya.com/guncel/kapadokyanin-turizm-gelirinin-14u-balondan-262238h.htm> E.T. 24.06.2016
- ŞAHİN, Kutsal Zafer (2006). “Doğada Yapılan Yürüyüşler Trekking & Hiking”, [Http://Sedosk.Blogspot.Com.Tr/P/Doga-yuruyusutrekking-Nedir.Html](http://sedosk.blogspot.com.tr/p/doga-yuruyusutrekking-nedir.html), E.T. 16.12.2014.
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Helsinki> E.T. 21.06.2016
- [http://Sportistan.Com/Golf-Sporu-Nedir](http://sportistan.com/golf-sporu-nedir) E.T. 21.06.2016
- [https://Blog.Decathlon.Com.Tr/Kano-Kurek/](https://blog.decathlon.com.tr/kano-kurek/) E.T. 21.06.2016
- [http://Yigm.Kulturturizm.Gov.Tr/TR,10168/Mikrolayt.html](http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,10168/Mikrolayt.html) E.T. 22.06.2016
- http://www.turkcebilgi.com/giresun_da%C4%9Fflar%C4%B1 E.T. 28.06.2016